

amelynek rendkívül kemény, beiszapolódott mátrixában kevés kerámiatöredéket (Kyjatice-kultúra) is feltártunk. Ez a nagy valószínűséggel nem áthalmozott réteg tehát régészeti szempontból értelmezhető, talán az eredeti járósínt egy darabja lehetett. A kutatást a sánc irányába kiterjesztve, hasonló színű, de kevésbé kompakt réteget figyeltünk meg, amelyből a részleges feltárás során ugyancsak a Kyjatice-kultúra kerámiatöredékei kerültek napvilágra. Minthogy erről a rétegről a rablóásatás által hátrahagyott felületek tisztítása során megállapíthattuk, hogy a sánc alá fut be, a sáncot nem lehet a késő bronzkornál korábbra keltezni. Ugyanakkor hangsúlyoznunk kell, hogy a leletmentő feltárás körülményei között nem láttuk célszerűnek és kivitelezhetőnek a sánc intakt felületének feltárását. Ennek hiányában sem a sáncépítés kora, sem az erődítés konstrukciója nem volt megállapítható.

A szondázó feltárás fontos információkat nyújtott a lelőhely további kutatásához. A vastag és jóformán a sziklafelszínig érő, eróziósan áthalmozott rétegek arra utalnak, hogy a hasonló zónák kutatása a lelőhely más részein sem kecsegtet sikerrel, a még feltárható régészeti objektumok feltehetően elsősorban az eróziósan kevésbé érintett teraszokon, ill. a kisebb meredekségű lejtőkön várhatók. Ezek kutatása azonban az egykori mezőgazdasági művelés miatt lehet problematikus, ezért mindenképpen szükséges a lelőhely archív és modern légi felvételek alapján elvégzett, a teraszok bolygatottságára, esetleges átalakítására vonatkozó vizsgálata, amelyet az OTKA 68824 pályázat keretei között folytatunk tovább.

Munkatársak: Rupnik László régész, Laczi Orsolya régésztechnikus, Bilicz Enikő, Groma Katalin, Fuchs Noémi, Horváth Tamás és Mali Péter régészhallgatók (ELTE-BTK Régészettudományi Intézete).

CZAJLIK ZOLTÁN

353. Miskolc-Bükkszentlászló, Nagysánc (KÖH 16870)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) LT

A részletes tanulmányt lásd a kötet 19. oldalán!

V. SZABÓ GÁBOR

354. Miskolc, Görgey Artúr utca 4. (KÖH 70125)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Pa, Kö

A telken 2009 júliusában társasház építéséhez kapcsolódó régészeti megfigyelés közben pattintott kőszilánkok kerültek elő. Mivel a beruházást maximum 7 m mélységig történő alapozással kívánták megvalósítani, a további munkálatok előtt régészeti kutatást kellett végezni a telek teljes, 1200 m²-es területén. A régészeti lelőhely vertikális és horizontális fedettségének megállapítására, valamint a rétegviszonyok tisztázása céljából először próbafeltárás keretében kutatóárkokat húztunk. Az azokban végzett megfigyelések alapján október 2-ig összesen kb. 800 m² felületet átlag 2 m vastagságban tártunk fel.

Az ásatás során 6 fő rétegtani egységet különítettünk el: a miocén korú tufára két, erős lejtőmozgással összeköthető, kizárólag pattintott kőeszközöket és hulladékokat tartalmazó réteg települt. Ezekben helyben holocén fekete talaj képződött, melynek felső részét a középkortól talajművelés alakította át. A fekete humuszban, mely az alatta települt löszös üledékből alakult át, szintén csak pattintott kőanyagot találtunk, kerámia nélkül. A rétegsor tetején az újkortól képződő, döntően építési törmeléket tartalmazó réteg volt.

A kb. 50 000 lelet döntő többségét az őskőkori eredetű pattintott kőeszközök és gyártási, valamint az Avas-hegy tetején végzett feltehetően felszíni bányászati tevékenységhez köthető bányahulladékok adták. Begyűjtöttünk továbbá egy Anjou-korból származó pecsétgyűrűt, melynek analógiája Pusztai Tamás Keleméren, a Mohos-várban végzett ásatásaiból ismert, és egy V. István vagy I. Mátyás uralkodásának idején vert rézpénzt. Előkerültek még 15–17. századi kerámia, valamint nem régészeti korú tárgyak és objektumok (pl. kővel rakott kút) a 18–20. századból.

SZOLYÁK PÉTER

355. Miskolc, Pingyom IV. lelőhely (KÖH 47721)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, V

A Pingyom VIII. védőnévű agyagbánya bővítéséhez kapcsolódóan 2009. június 8–11. között régészeti megfigyelést és próbafeltárást végeztünk. A bányaművelésbe bevonni szándékozott területen öt kutatószondát nyitottunk, melyek mélysége 1–3 m között változott. Négy szondában a bányaművelés meddője által átlag 1 m mélyen eltemetett fekete humuszban késő bronzkori, kora vaskori kerámiákat gyűjtöttünk, valamint gödörbetöltésre és járósíntre utaló jelenségeket dokumentáltunk. A fekete humusz alatt több méter vastag, nagy agyagtartalmú pleisztocén üledék (valószínűleg átalakult lösz) települt. Ebben régészeti leletanyagot és/vagy régészeti jelenségeket, objektumokat nem azonosítottunk. Az őskori régészeti lelőhely még feltárható részének becsült nagysága kb. 700 m².

SZOLYÁK PÉTER

356. Miskolc-Tapolca, Viktória-barlang (KÖH 75045)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Pa?, U

2009. április 23-án régészeti helyszíni szemlét tartottunk a lelőhelyen. A barlang közvetlen környezetében, a barlangbejárat kitisztítása során közelebbről meg nem határozható őskori kerámia (8 db) és meg nem határozható korú állatcsontok (4 db) kerültek elő. Megállapítottuk, hogy a Viktória-barlang érintett bejárata, a Kisköves-hegytől DNy-i irányban, egy szűk, NyÉNy-KDK irányú, mély völgyfő alján nyílik. A közel függőleges bejáratot 4 db, 80 cm átmérőjű, betongyűrű egészíti ki. A járat